

K. MARX JA F. ENGELS

KESKUSKOMITEAN VETOOMUS KOMMUNISTIEN LIITOLLE

KESKUSKOMITEA — LIITOLLE

Veljet! Kumpanakin vallankumousvuotena, 1848—1849, Kommunistien liitto todisti kelvollisuutensa kahdellakin tavalla: ensinnäkin siten, että sen jäsenet osallistuivat kaikkialla tarmokkaasti liikkeeseen, että he olivat sekä lehdistössä, barrikadeilla että taistelukentillä proletariaatin, ainoan jyrkästi vallankumouksellisen luokan, eturiveissä. Edelleen, Liitto todisti kelvollisuutensa myös siten, että sen käsitykset liikkeestä sellaisina, kuin ne oli esitetty kongressien ja Keskuskomitean kierto-
kirjeissä v. 1847 ja „Kommunistisessa manifestissa”, osoittautuivat ainoiksi oikeiksi käsityksiksi ja että noissa asiakirjoissa lausutut olettamukset tulivat täydellisesti vahvistetuiksi, ja nykyistä yhteiskunnallista tilannetta koskeva käsitys, jota Liitto oli ennen propagoinut vain salaisesti, on nyt yleisesti puheena ja sitä selitetään kaduilla julkisesti. Mutta samaan aikaan Liiton entinen luja organisaatio on huomattavasti heikentynyt. Suuri osa jäsenistä, jotka olivat välittömästi osallistuneet vallankumoukselliseen liikkeeseen, luuli salaisten yhdistysten ajan menneen ohi ja pelkän julkisen toiminnan olevan riittävää. Erinäiset alueet ja kunnat höllensivät yhteyksiään Keskuskomiteaan ja lopettivat ne vähitellen kokonaan. Siis samaan aikaan kun demokraattinen puolue, pikkuporvariston puolue, järjestäytyi Saksassa yhä enemmän, työväenpuolue menetti ainoan lujan tukensa, pysyi järjestyneenä enintään joillakin paikkakunnilla paikallisia tarkoituseriä silmällä pitäen ja joutui sen vuoksi yleisessä liikkeessä täydellisesti pikkuporvarillisten demokraattien valtaan ja johdettavaksi. Sellaisesta tilasta täytyy tehdä loppu: työläisten itsenäisyys on palautettava. Keskuskomitea käsitti tuon välttämättömyyden ja lähetti siksi jo talvella 1848—1849 emissaari Josef Mollin Saksaan uudestijärjestämään Liittoa. Mollin käynnillä ei kuitenkaan ollut pysyvää vaikutusta osaksi siksi, että saksalaisilla

työläisillä ei silloin ollut vielä riittävää kokemusta, osaksi taas siksi, että tuon käynnin keskeytti kapina viime vuoden toukokuussa. Moll itsekin tarttui muskettiin, liittyi badenilais-pfalzilaiseen armeijaan ja kaatui heinäkuun 19. p:nä olleessa kahakassa Murgin luona. Hänessä Liitto menetti erään vanhimmista, toimeiliimmista ja varmimmista jäsenistään, joka oli osallistunut kaikkiin kongresseihin ja Keskuskomiteaan ja tehnyt jo aikaisemmin hyvin menestyksellisesti useita matkoja määrätyn tehtävän. Saksan ja Ranskan vallankumouksellisten puolueiden tappion jälkeen heinäkuussa 1849 melkein kaikki Keskuskomitean jäsenet kerääntyivät jälleen Lontooseen ja saatuaan täydennykseksi uusia vallankumouksellisia voimia ryhtyivät uudella innolla järjestämään Liittoa uudelleen.

Liiton uudelleenjärjestäminen voi tapahtua vain emissaarin avulla, ja Keskuskomitea katsoo erittäin tärkeäksi, että emissaari lähetettäisiin juuri nyt, kun edessä on uusi vallankumous ja kun työväenpuolueen täytyy siis esiintyä mahdollisimman järjestyneenä, mahdollisimman yksimielisenä ja mahdollisimman itsenäisenä, jollei se halua joutua jälleen porvariston käytettäväksi ja hinattavaksi, kuten v. 1848.

Me sanoimme teille, veljet, jo v. 1848, että Saksan liberaaliset porvarit tulevat pian valtaan ja suuntaavat juuri saamansa vallan heti paikalla työläisiä vastaan. Olette nähneet, kuinka se on käynyt toteen. Porvarit todellakin kaappasivat heti v. 1848 maaliskuun liikkeen jälkeen valtiiovallan haltuunsa ja käyttivät tuota valtaa pakottaakseen työläiset, jotka olivat olleet niiden liittolaisia taistelussa, heti entiseen sorrettiun asemaansa. Joskaan porvaristo ei voinut tehdä sitä liittoutumatta maaliskuussa voitetun feodaalipuolueen kanssa, vieläpä luovuttamatta loppujen lopuksi herruutta jälleen tuolle absolutistiselle feodaalipuolueelle, niin se turvasi kuitenkin itselleen edellytykset, jotka ajan oloon hallituksen finanssivaikeuksien vuoksi siirtäisivät herravalan sen käsiin ja takaisivat sen kaikki edut, jos mahdollisesti vallankumouksellinen liike jo nyt raukenisi niin sanotuksi rauhalliseksi kehitykseksi. Herruutensa turvaamiseksi porvariston ei edes tarvitsisi ryhtyä väkivaltaisiin toimenpiteisiin kansaa vastaan ja joutua siten vihatuksi, sillä kaikki nuo väkivaltaiset toimenpiteet feodaalinen vastavallankumous oli jo toteuttanut. Mutta kehitys ei ole kulkeva tuota rauhallista tietä. Vallankumous, joka on jouduttava tuota kehitystä, on sitä vastoin lähellä, aiheuttakoon sen sitten joko Ranskan proletariaatin itsenäinen kapina tai Pyhän allianssin hyökkääminen vallankumoukselliseen Babyloniaan ¹.

¹ *Vallankumouksellinen Babylonia* — tarkoitetaan Ranskan pääkaupunkia Pariisia, jota 18. vuosisadan lopulla tapahtuneen Ranskan porvarillisen vallankumouksen ajoista alkaen pidettiin vallankumouksen ahjona. *Toim.*

Ja osan, jota saksalaiset liberaaliset porvarit esittivät v. 1848 kansaan nähden, tuon niin petturimaisen osan ottavat tulevassa vallankumouksessa itselleen demokraattiset pikkuporvarit, joilla on nykyisin oppositiossa samanlainen asema kuin liberaalisella porvaristolla ennen vuotta 1848. Tuo puolue, demokraattinen puolue, joka on työläisille paljon vaarallisempi kuin entiset liberaalit, on koostunut kolmenlaisista aineksista:

I. Suurporvariston edistyksellisimmistä osista, jotka asettavat tarkoitusperäkseen feodalismiin ja absolutismiin viipymättömän ja täydellisen kukistamisen. Tätä puolueyhmää edustavat entiset berliiniläiset sovittelijat, veronkieltäjät.

II. Perustuslaillis-demokraattisista pikkuporvareista, joiden päätarkoituksena siihenastisessa liikkeessä oli ollut perustaa sellainen enemmän tai vähemmän demokraattinen liittovaltio, jollaista tavoittelivat heidän edustajansa, Frankfurtin kokouksen vasemmisto, ja myöhemmin Stuttgartin parlamentti ja he itse valtakunnan perustuslakikampanjassa.

III. Tasavaltalaisista pikkuporvareista, joiden ihanteena on Sveitsin tapainen Saksan liittotasavalta ja jotka nykyisin nimittävät itseään punaisiksi ja sosialidemokraateiksi, koska heidän hurskaana toivomuksenaan on hävittää suurpääoman harjoittama pienpääoman sorto, suurporvarin harjoittama pikkuporvarin sorto. Tämän ryhmän edustajia olivat demokraattisten kongressien ja komiteain jäsenet, demokraattisten yhdistysten johtajat, demokraattisten sanomalehtien toimittajat.

Nämä kaikki ryhmät nimittävät itseään nyt tappionsa jälkeen tasavaltalaisiksi tai punaisiksi, aivan samoin kuin tasavaltalaiset pikkuporvarit Ranskassa nimittävät itseään nyt sosialisteiksi. Siellä, missä he, kuten Württembergissä ja Baijerissa jne., löytävät vielä mahdollisuuksia toimia tarkoituseriensä hyväksi perustuslaillista tietä, he käyttävät noita mahdollisuuksia säilyttääkseen vanhat fraasinsa ja osoittaakseen käytännössä, etteivät he ole vähääkään muuttuneet. On muuten ymmärrettävää, ettei tämän puolueen nimen muutos vähääkään muuta sen suhtautumista työläisiin; se todistaa vain, että nykyään tuon puolueen on ollut pakko esiintyä porvaristoa vastaan, joka on yhtynyt absolutismiin kanssa, ja nojautua proletariaattiin.

Saksan pikkuporvarillis-demokraattinen puolue on hyvin voimakas. Se ei käsitä ainoastaan kaupunkien porvarillisen väestön, teollisuus- ja kauppalan pieneläjien ja käsityömasterien valtavaa enemmistöä; sen saattueeseen kuuluvat talonpojat sekä myös maalaisproletariaatti niin kauan kuin tämä ei vielä ole löytänyt tukea kaupunkien itsenäisestä proletariaatista.

Vallankumouksellisen työväenpuolueen suhde pikkuporvarilliseen demokratiaan on seuraava: se kulkee yhdessä sen kanssa sitä ryhmää vastaan, jonka kukistamiseen työväenpuolue pyrkii;

se esiintyy sitä vastaan kaikissa niissä tapauksissa, jolloin pikkuporvarillinen demokratia haluaa lujittaa asemaansa vain omaksi hyväkseen.

Demokraattiset pikkuporvarit, aikomatta suinkaan mullistaa koko yhteiskuntaa vallankumouksellisten proletaarien hyväksi, pyrkivät yhteiskunnallisten olojen sellaiseen muuttamiseen, mikä tekisi olemassaolevan yhteiskunnan heille mahdollisimman siedettäväksi ja sopivaksi. Sen vuoksi he vaativat ennen kaikkea pienentämään valtionmenoja supistamalla virkamieskuntaa ja siirtämällä pääosan veroista suurmaanomistajien ja suurporvariston maksettavaksi. Edelleen he vaativat poistamaan sen sorron, jota suurpääoma harjoittaa pienpääomaa kohtaan, yleisen luottolaitoksen ja koronkiskontaa vastaan säädettyjen lakien avulla, minkä ansiosta heille ja talonpojille kävisi mahdolliseksi saada edullisin ehdoin lainoja valtiolta eikä kapitalisteilta; saattamaan edelleen voimaan maaseudulla porvarilliset omistussuhteet feodalismiin täydellisen hävittämisen tietä. Kaiken tuon toteuttamiseksi he tarvitsevat demokraattista, olipa se sitten perustuslaillinen tai tasavaltainen, valtiosääntöä, joka antaisi enemmistön heille ja heidän liittolaisilleen, talonpojille, ja demokraattista kunnallishallintoa, mikä antaisi heidän käsiinsä yhteisöomaisuuden välittömän valvonnan ja erät tehtävät, joita nykyään hoitavat virkavaltiaat.

Pääoman herruutta ja nopeaa kasvua pitäisi edelleen vastustaa osaksi siten, että rajoitetaan perintöoikeutta, osaksi siten, että mahdollisimman monet työt siirretään valtion huostaan. Mitä tulee työläisiin, niin ennen kaikkea on varmaa, että heidän on pysyttävä palkkatyöläisinä, kuten tähänkin asti; demokraattiset pikkuporvarit tahtovat vain, että työläisillä olisi parempi palkka ja turvatumpi toimeentulo ja toivovat saavansa tämän aikaan osaksi siten, että valtio antaa töitä, ja osaksi hyväntekeväisyystoimenpiteillä — sanalla sanoen, he toivovat suoriutuvansa työläisistä enemmän tai vähemmän naamioiduilla almuilla ja murtavansa heidän vallankumouksellisen voimansa tekemällä heidän asemansa tilapäisesti siedettäväksi. Eivät läheskään kaikki demokraattisen pikkuporvariston ryhmät puolla sen kaikkia tässä esitettyjä vaatimuksia, ja vain harvat pikkuporvarilliset demokraatit pitävät päämääränään näiden vaatimusten toteuttamista kokonaisuudessaan. Mitä pitemmälle heidän keskuudessaan eri henkilöt tai ryhmät menevät, sitä useampia näistä vaatimuksista he ottavat omikseen, ja ne harvat, jotka näkevät ylläesitettyssä oman ohjelmansa, uskonevat, että se on enimmäismäärä, mitä vallankumoukselta yleensä voidaan vaatia. Mutta nuo vaatimukset eivät suinkaan voi tyydyttää proletariaatin puoluetta. Samaan aikaan kun demokraattiset pikkuporvarit haluavat lopettaa vallankumouksen mahdollisimman pian ja toteuttaa korkeintaan yllä-

esitetyt vaatimukset, meidän etumme ja meidän tehtävämme ovat siinä, että vallankumousta jatketaan niin kauan, kunnes kaikki enemmän tai vähemmän omistavat luokat on suistettu vallasta, proletariaatti on valloittanut valtiiovallan ja proletariiden yhdistyminen on edistynyt ei ainoastaan yhdessä maassa, vaan maailman kaikissa johtavissa maissa niin pitkälle, että kilpailu näiden maiden proletariiden välillä lakkaa ja ainakin ratkaisevat tuotantovoimat on keskitetty proletariiden käsiin. Meihin nähden kysymys ei ole yksityisomistuksen muuttamisesta, vaan sen hävittämisestä, ei luokkaristiriitojen salaamisesta, vaan luokkien hävittämisestä, ei nykyisen yhteiskunnan parantamisesta, vaan uuden yhteiskunnan perustamisesta. Että vallankumouksen edelleen kehittyessä demokraattinen pikkuporvaristo saa Saksassa hetkeksi suurimman vaikutusvallan, se on aivan epäilemätöntä. Siis kysymys on siitä, mikä tulee olemaan proletariaatin ja erityisesti Liiton kanta sen suhteen:

1. niin kauan kun kestävätkä nykyiset suhteet, joiden vallitessa myös pikkuporvarilliset demokraatit ovat sorrettuja;

2. lähiajan vallankumouksellisessa taistelussa, joka antaa heille ylivallan;

3. tämän taistelun jälkeen, sinä aikana, jolloin heillä on ylivaltta kukistettuihin luokkiin ja proletariaattiin.

1. Nykyhetkellä, jolloin demokraattiset pikkuporvarit ovat kaikkialla sorrettuja, he saarnaavat proletariaatille yleistä yksimielisyyttä ja sovintoa, he tarjoavat sille kätensä ja pyrkivät muodostamaan yhden suuren oppositiopuolueen, joka käsittäisi demokraattisen puolueen kaikki suuntavivahteet, toisin sanoen, he pyrkivät vetämään työläiset puoluejärjestöön, missä ovat vallalla yleiset sosialidemokraattiset fraasit, joiden taakse kätkeytyvät heidän erikoiset etunsa, ja missä rakkaan rauhan vuoksi ei saa asettaa proletariaatin erikoisia vaatimuksia. Sellainen yhteenliittyminen koituisi yksinomaan heidän hyödykseen ja kokonaan proletariaatin vahingoksi. Proletariaatti menettäisi kokonaan itsenäisen, vaivalla lunastamansa aseman ja alenisi jälleen julkisen porvarillisen demokratian lisäkkeeksi. Siis sellaisesta yhteenliittymisestä pitää kieltäytyä mitä päättäväisimmin. Sen sijaan että alentuisivat toistamiseen olemaan suosiota osoittavana köörinä pikkuporvarillisten demokraattien palveluksessa, työläisten ja ennen kaikkea Liiton on toimittava siihen suuntaan, että julkisten demokraattien rinnalle muodostetaan työväenpuolueen itsenäinen salainen ja julkinen järjestö ja tehdään jokainen kunta sellaisten työväenyhdistysten keskuksiksi ja sydämeiksi, joissa proletariaatin kantaa ja intressejä voidaan pohtia porvarillisesta vaikutuksesta riippumatta. Kuinka vähän porvarillisia demokraatteja kiinnostaa todellisuudessa liitto, jossa proletaareilla olisi samanlainen voima ja samat oikeudet kuin

heilläkin, siitä ovat esimerkkinä Breslaun demokraatit, jotka äänenkannattajassaan „Neue Oder-Zeitung”¹ vainoavat raivokkaasti itsenäisesti järjestyneitä työläisiä, joita he tituloivat sosialisteiksi. Taistelun käymiseksi yhteistä vihollista vastaan ei tarvita mitään erikoista yhteenliittymää. Heti kohta kun on käytävä suoranaista taistelua sellaista vihollista vastaan, kummankin puolueen edut lankeavat hetkeksi yhteen, ja kuten tähänkin asti, niin myös tulevaisuudessa tämä vain hetken kestäväksi tarkoitettu liitto syntyy itsestään. Ymmärrettävää on, että samoin kuin kaikissa aikaisimmissa, niin myös tulevissa verisissä yhteenotoissa voiton joutuvat hankkimaan pääasiallisesti työläiset omalla miehuudellaan, päättäväisyydellään ja uhrautuvaisuudellaan. Myös tässä taistelussa, kuten tähänkin asti, pikkuporvariston joukko tulee vitkastelemaan, epäröimään ja pysymään toimettomana niin kauan kuin mahdollista käyttääkseen voittoa hyödykseen sitten kun se on taattu, kehottaen työläisiä rauhallsuuteen ja palaamaan työhönsä, ehkäisten niin sanotut liiallisuudet ja pitäen proletariaatin erillään voiton hedelmistä. Työläiset eivät voi estää siinä pikkuporvarillisia demokraatteja, mutta he voivat vaikeuttaa näiden ylenemistä verrattuna aseelliseen proletariaattiin ja sanella heille sellaiset ehdot, että porvarillisten demokraattien herruus tulee alusta pitäen kantamaan sisällään tuhonsa siementä ja sen myöhempi syrjäyttäminen proletariaatin vallan toimesta käy huomattavasti helpommaksi. Yhteenoton aikana ja välittömästi taistelun jälkeen työläisten on ennen kaikkea, mikäli se vain on mahdollista, vastustettava porvariston rauhoittamisyriityksiä ja pakotettava demokraatit panemaan täytäntöön nykyiset terroristiset fraasinsa. Työläisten on toimittava siihen suuntaan, ettei välitöntä vallankumouksellista mielten kuohua taas lannistettaisi heti voiton jälkeen. Päinvastoin, heidän on pidettävä sitä yllä niin kauan kuin mahdollista. Kaukana siitä, että vastustettaisiin niin sanottuja liiallisuuksia, tapauksia, jolloin kansa kostaa vihatuille henkilöille tai julkisille rakennuksille, joihin liittyy vain vihamielisiä muistoja, noita tapauksia ei ole vain siedettävä, vaan on ryhdyttävä itse niitä johtamaan. Taistelun aikana ja sen jälkeen työläisten on jokaisessa tilaisuudessa asetettava porvarillisten demokraattien vaatimusten rinnalle omat vaatimuksensa. Heidän on vaadittava työläisille takeita heti, kun demokraattiset porvarit valmistautuvat ottamaan hallinnon omiin käsiinsä. Heidän on tarpeen vaatiessa hankittava nuo takeet väkipakolla ja yleensä huolehdyttävä siitä, että uudet vallanpitäjät sitoutuvat

¹ „Neue Oder-Zeitung” („Uusi Oderin Lehti”) — ilmestyi päivälehtenä Breslaussa vuodesta 1849 vuoteen 1855. Toim.

antamaan kaikkia mahdollisia myönnytyksiä ja lupauksia; se on varmin keino saattaa ne huonoon valoon. Jokaisen voittoisan katutaistelun jälkeen syntyneestä uudesta tilanteesta johtuvaa voiton humalaa ja haltioitumista työläisten on yleensä kaikin keinoin ja mikäli mahdollista hillittävä suhtautumalla rauhallisesti ja kylmästi tilanteeseen ja peittelemättömän epäluottamuksellisesti uuteen hallitukseen. Uusien virallisten hallitusten rinnalle heidän pitää perustaa heti omia vallankumouksellisia työvänehallituksia joko kunnallishallitusten, kunnallisneuvostojen muodossa tai työväenklubien tai työväenkomiteain muodossa, jotta porvarilliset demokraattiset hallitukset eivät ainoastaan menettäisi heti työläisten tukea, vaan myös huomaisivat, että niitä valvomassa ja uhkaamassa ovat alusta pitäen viranomaiset, joiden takana on koko työläisjoukko. Sanalla sanoen, heti voiton ensi hetkestä lähtien epäluottamusta ei ole enää kohdistettava voitettua taantumuksellista puoluetta vastaan, vaan entisiä omia liittolaisia vastaan, sitä puoluetta vastaan, joka haluaa käyttää yhteistä voittoa vain omaksi hyväkseen.

2. Mutta voidakseen esiintyä tarmokkaasti ja uhkaavasti tuota puoluetta vastaan, joka alkaa pettää heitä voiton ensi hetkestä lähtien, työläisten pitää olla aseistautuneita ja järjestyneitä. Koko proletariaatti on aseistettava heti piilukoilla, rihlakoilla, tykeillä ja ampumatarvikkeilla; on vastustettava työläisiä vastaan suunnatun vanhan porvarikaartin henkiinherättämistä. Siellä, missä se on mahdotonta, työläisten on pyrittävä järjestäytymään itsenäiseksi proletaarisiksi kaartiksi, jolla on heidän itsensä valitsevat komentajat ja heidän itsensä valitsema oma pääesikunta, ja olemaan työläisten perustamien vallankumouksellisten kunnallisneuvostojen eikä valtiovallan käskettävissä. Siellä, missä työläiset ovat valtion töissä, heidän on aseistauduttava ja järjestäydyttävä erilliseksi osastoksi, jonka komentajat he itse valitsevat, tai proletaarisen kaartin osaksi. Aseita ja ampumatarvikkeita heidän ei pidä luovuttaa minkään verukkeen nojalla; jokaista aseistariisumisyrittystä tulee tarvittaessa vastustaa aseellisesti. Työläisiin kohdistuvan porvarillisten demokraattien vaikutuksen hävittäminen, työläisten itsenäisen ja aseellisen järjestön pikainen luominen, mahdollisimman vaikeiden ja huonoon valoon saattavien olojen luominen porvarillisen demokration hetkelliselle väistämättömälle herruudelle — nämä ovat niitä peruskohtia, joita proletariaatin ja siis Liitonkin on pidettävä silmällä tulevan kapinan aikana ja sen jälkeen.

3. Niin pian kuin uudet hallitukset ovat jotakuinkin voimistuneet, ne aloittavat heti taistelun työläisiä vastaan. Jotta tällöin voitaisiin vastustaa voimalla demokraattisia pikkuporvareja, on ennen kaikkea tarpeen, että työläiset ovat itsenäisesti

järjestäytyneet ja keskittyneet klubiensa ympärille. Keskuskomitea siirtyy heti, kun se käy mahdolliseksi, sitten kun nykyiset hallitukset on kukistettu, Saksaan, kutsuu viipymättä koolle kongressin ja esittää sen käsiteltäväksi tarpeelliset ehdotukset työväenklubien keskittämiseksi liikkeen pääkeskuksessa sijaitsevan johdon alaisiksi. Työväenklubien ainakin maakunnallisten liittojen pikainen järjestäminen on eräitä tärkeimpiä keinoja työväenpuolueen lujittamiseksi ja kehittämiseksi. Nykyisten hallitusten kukistamisen lähimpänä seurauksena tulee olemaan kansallisen eduskunnan valitseminen. Tällöin proletariaatin pitää huolehtia siitä:

I. Ettei paikallisten viranomaisten ja hallituksen komissarioiden minkäänlaisella juonittelulla saada jonkin tekosyyän varjolla syrjäytetyksi suurempaa joukkoa työläisiä vaaleista.

II. Että rinnan porvarillis-demokraattisten ehdokkaiden kanssa asetetaan kaikkialla työläisehdokkaita, joiden tulee olla mikäli mahdollista Liiton jäseniä ja joiden valitsemiseksi käytetään kaikkia mahdollisia keinoja. Sielläkin, missä heidän valitsemisestaan ei ole mitään toivoa, työläisten pitää asettaa omia ehdokkaitaan säilyttääkseen itsenäisyytensä, laskeakseen voimansa ja osoittaakseen avoimesti vallankumouksellisen asenteensa ja puoluekantansa. Työläisten ei saa antaa tällöin lumota itseään demokraattien lauseparsilla, esim. sellaisilla, että siten hajotetaan demokraattista puoluetta ja annetaan taantumukselle mahdollisuus voittoon. Kaikkien tuollaisten fraasien perimmäisenä tarkoituksena on proletariaatin petkuttaminen. Saavutukset, joihin proletaarin puolue on sellaisella itsenäisellä esiintymisellä pääsevä, ovat verrattomasti tärkeämpiä kuin se vahinko, joka voi koitua muutamien taantumuksellisten läsnäolosta eduskunnassa. Jos demokratia alusta pitäen esiintyy päättäväisesti ja terroristisesti taantumusta vastaan, niin tämän vaikutus vaaleissa on jo etukäteen tehty mitättömäksi.

Ensimmäisenä kysymyksenä, jossa porvarilliset demokraatit ja työläiset joutuvat ristiriitaan, on feodalismien hävittäminen. Samoin kuin Ranskan ensimmäisessä vallankumouksessa, pikkuporvarit luovuttavat feodaalien tilukset talonpojille vapaaksi omaisuudeksi, ts. haluavat säilyttää maalaisproletariaatin ja muodostaa pikkuporvarillisen talonpoikaisluokan, jonka on tehtävä se sama kurjistumis- ja velkaantumiskierros, jota tekemässä nyt ranskalainen talonpoika vielä on.

Työläisten on maalaisproletariaatin etujen ja omien etujensa vuoksi vastustettava tuota suunnitelmaa. Heidän on vaadittava, että konfiskoitu feodaalien omaisuus olisi valtion omaisuutta ja se käytettäisiin työläiskolonioihin, joita viljelee assosioitunut

maalaisproletariaatti käyttäen hyväkseen suurviljelyn kaikkia etuisuuksia. Yhteisomistuksen periaate saa siten heti lujan pohjan horjuvien porvarillisten omistussuhteiden keskellä. Samoin kuin demokraatit liittoutuvat talonpoikien kanssa, niin myös työläisten pitää liittoutua maalaisproletariaatin kanssa. Edelleen demokraatit joko pyrkivät perustamaan välittömästi federatiivisen tasavallan tai, jolleivät he voi välttää yhtenäistä ja jakamatonta tasavaltaa, yrittävät ainakin lamauttaa keskushallitusta yhteisöjen¹ ja maakuntien mahdollisimman suuren itsenäisyyden ja riippumattomuuden avulla. Tämän suunnitelman vastapainoksi työläisten pitää toimia, ei ainoastaan yhtenäisen ja jakamattoman Saksan tasavallan, vaan myös sen hyväksi, että voima keskitetään siinä mitä päättäväisimmän valtiovalnan käsiin. Heidän ei pidä sallia eksyttää itseään demokraattisilla loruilla yhteisöjen vapaudesta, itsehallinnosta jne. Sellaisessa maassa kuin Saksassa, josta on vielä hävitettävä niin paljon keskiajan jäännöksiä ja jossa on niin paljon murrettava paikallista ja maakunnallista omapäisyyttä, ei missään tapauksessa saa sietää, että jokainen kylä, jokainen kaupunki ja jokainen maakunta panisi uuden esteen vallankumoukselliselle toiminnalle, jonka voi saada täydellä voimalla käyntiin vain keskukselta käsin.— Ei saa sietää, että uusiintuisi nykyinen tilanne, missä saksalaisten täytyy yhden ja saman edistyksen hyväksi taistella erikseen jokaisessa kaupungissa ja jokaisessa maakunnassa. Vähimmin saatetaan sietää sitä, että niin sanotun vapaan kunnallishallinnon avulla ikuistettaisiin eräs omistusmuoto — yhteisöomistus, joka on nyky-aikaista yksityisomistusta taaempaan ja hajotessaan muuttuu kaikkialla kiertämättömästi siksi,— ja tuosta yhteisöomistuksesta johtuvat köyhien ja rikkaiden yhteisöjen väliset riidat samoin kuin valtiollisen kansalaisoikeuden ohella oleva yhteisöllinen kansalaisoikeus työläisiä vastaan tähdäytyine koukkuineen. Niin kuin Ranskassa v. 1793, niin myös nyt Saksassa on mitä tiukimman keskityksen toteuttaminen todella vallankumouksellisen puolueen tehtävä².

¹ *Yhteisö* termiä käytetään tässä laajassa mielessä sekä kaupunkikunnista että kyläyhteisöistä. *Toim.*

² Nykyisin on huomautettava, että tämä kohta perustuu väärinkäsitykseen. Bonapartelaisten ja liberaalisten historianvääristelijäin ansiosta silloin pidettiin selvänä, että Ranskan keskitetyn hallintokoneiston otti käytäntöön suuri vallankumous ja että nimenomaan Konventti käytti sitä välttämättömänä ja ratkaisevana aseena saadakseen voiton rojalistisesta ja federalistisesta taantumuksesta ja ulkomaisesta vihollisesta. Mutta nyt on tunnettu tosiasia se, että koko vallankumouksen aikana aina brumairekuun 18. päivään asti departementtien, piirikuntien ja kuntien koko hallinto muodostui hallittavien itsensä valitsemista viranomaisista, jotka toimivat täysin vapaasti valtion yleisten lakien puitteissa; että tämä amerikkalaismallinen

Olemme nähneet, että lähikauden liikkeessä demokraatit tulevat valtaan ja että heidän tulee pakosta ehdottaa enemmän tai vähemmän sosialistisia toimenpiteitä. Herää kysymys, minkälaisia toimenpiteitä tulee työläisten ehdottaa vastapainoksi? Aivan liikkeen alussa työläiset eivät luonnollisesti voi vielä ehdottaa suoranaisia kommunistisia toimenpiteitä. Mutta he voivat:

1. Pakottaa demokraatit hyökkäämään nykyisen yhteiskuntajärjestelmän mahdollisimman monille aloille, häiritsemään sen säännöllistä kulkua ja saattamaan itsensä huonoon valoon sekä keskittämään valtion käsiin mahdollisimman paljon tuotantovoimia, liikennevälineitä, tehtaita, rautateitä jne.

2. Heidän pitää kehittää demokraattien ehdotukset huippuunsa, demokraattien, jotka missään tapauksessa eivät tule esiintymään vallankumouksellisesti, vaan ainoastaan reformistisesti, ja muuttaa nuo vaatimukset suoranaiseksi hyökkäykseksi yksityisomistusta vastaan. Niinpä esimerkiksi, jos pikkuporvarit ehdottavat rautateiden ja tehtaiden lunastamista, niin työläisten on vaadittava, että valtio ilman muuta konfiskoi korvauksetta nuo rautatiet ja tehtaat kuin taantumuksellisten omaisuuden. Jos demokraatit ehdottavat suhteellista veroa, niin työläisten pitää vaatia progressiivista; jos demokraatit itse vaativat kohtuullisen progressiivista veroa, niin työläisten pitää vaatia veroa, jonka taksa kasvaa niin nopeasti, että suurpääoma on siitä tuhoutuva; jos demokraatit vaativat valtionvelkojen säännöstelemistä, niin työläisten on vaadittava valtion julistamista vararikoon. Siis työläisten vaatimusten pitää kaikkialla mukaantua demokraattien myönnytysten ja toimenpiteiden mukaan.

Joskaan Saksan työläiset eivät voi saavuttaa herruutta ja ajaa läpi luokkaintressejään käymättä täydellisesti läpi pitempi-aikeista vallankumouksellista kehitystä, niin tällä kertaa heillä on ainakin varmuus siitä, että tämän lähenevän vallankumousnäytelmän ensimmäinen näytös sattuu yhteen heidän oman luokansa suoranaisten voiton kanssa Ranskassa ja tulee siten suuresti nopeistetuksi.

maakunnallinen ja paikallinen itsehallinto tuli suorastaan voimakkaimmaksi vallankumouksen vivuksi, vieläpä siinä määrin, että Napoleon kiihuhti vaihtamaan sen välittömästi brumairekuun 18. päivän valtiokaappauksen jälkeen yhäkin voimassaolevaksi prefektien isännyydeksi, joka siis alusta pitäen on ollut selvä taantumuksen ase. Mutta yhtä vähän kuin paikallinen ja maakunnallinen itsehallinto on ristiriidassa poliittisen ja kansallisen keskityksen kanssa, yhtä vähän tarpeellista on yhdistää sitä siihen ahdasmieliseen kantonaaliseen ja kunnalliseen itsekkyyteen, joka esiintyy silmiemme edessä Sveitsissä niin inhottavassa muodossa ja jonka eteläsaksalaiset federalistitasavaltalaiset halusivat tehdä säännöksi Saksassa v. 1849. (*Engelsin huomautus v. 1885 painokseen.*)

Mutta heidän itsensä on eniten toimittava lopullisen voittonsa hyväksi siten, että he ottavat selvää luokkaeduistaan, ottavat niin pian kuin mahdollista itsenäisen puoluekannan sallimatta hetkekseen eksyttää itseään demokraattisten pikkuporvareiden ulkokultaisilla fraaseilla proletariaatin puolueen itsenäisen organisaation tieltä. Heidän taistelutunnuksenaan täytyy olla: „Vallankumous keskeytymättömäksi”.

Lontoo, maaliskuu 1850

*Kirjoittaneet K. Marx ja F. Engels
Ilmestyi F. Engelsin julkaisemana
K. Marxin kirjassa „Paljastuksia
Kölnin kommunistijutusta”
Zürichissä 1885*

*Julkaistaan kirjan tekstin mukaan
Suomennos venäjännoksesta*